

คนไทยกับภาษาอังกฤษ

วิชย เชิดชูศาสตร์

จะว่าไปแล้วคนไทยกับภาษาอังกฤษไม่ใช่เรื่องใหม่ คนไทยรู้จักภาษาอังกฤษมาตั้งแต่ยุคกรุงศรีอยุธยา เพียงแต่เป็นการรู้จักแบบผิวเผิน เพราะวัฒนธรรมตะวันตกสมัยนั้นเป็นแบบจำกัดเขตเฉพาะในหมู่เจ้านายบางท่าน

มาถึงยุครัตนโกสินทร์ภาษาอังกฤษได้เข้ามาสัมผัสกับคนไทยอีกครั้งหนึ่ง คราวนี้ไม่ได้จำกัดวงแคบอยู่ในสมัยก่อน หากแต่แพร่หลายกระจายออกไป

การเปิดประเทศไทยต้อนรับอารยธรรมและเทคโนโลยีตะวันตก คือการเปิดประตูต้อนรับภาษาอังกฤษ ในขณะที่ประเทศบ้านใกล้เรือนเคียงบางประเทศรับเอาภาษาอังกฤษเข้ามาแบบครอบงำผ่านทางระบบล่าอาณานิคมของกลุ่มประเทศยุโรปโดยที่อังกฤษสามารถเข้ามามีบทบาทใน อินเดีย พม่า มลายู จนถึงสิงคโปร์

คุณภาพในการรับภาษาอังกฤษของไทยจึงไม่ค่อยเป็นระบบนัก เมื่อเทียบกับการยกกระบวนกรสอนของตะวันตกเข้ามาล้างภาษาพื้นเมืองในประเทศเมืองขึ้น

เพราะฉะนั้นถ้าภาษาอังกฤษของคนไทยอย่างคุณอย่างผมยังอยู่ในสภาพที่ไม่ค่อยได้เรื่องเมื่อเทียบกับอาจารย์มหาวิทยาลัยของประเทศที่เคยถูกอังกฤษปกครองก็อย่าได้น้อยใจหรือเกิดความอับอายเลยนะครับ

บอกไปเลยครับว่าสำเนียงแบบนี้แหละคือสำเนียงอังกฤษของประเทศเอกราช

เมื่อหมดยุคล่าอาณานิคมก็เข้าสู่ยุคของโรคระบาด

เทคโนโลยี

ประเทศที่ปฏิเสธเทคโนโลยีคือประเทศที่ปฏิเสธการพัฒนา

ประเทศไทยพยายามพาดหัวนี้ออกจากการถูกตราหน้าว่าเป็นประเทศด้อยพัฒนาโดยการรับเอาเทคโนโลยีเข้ามาอย่างไม่ขาดสาย แม้กระทั่งเทคโนโลยีล่าสุดของโลกที่มีการใช้กันอยู่ในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อกับโทรศัพท์ระบบไร้สายหรือระบบดาวเทียมของไทยก็มีแถมเยอะเต็มเมือง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแบบซื้อเทคโนโลยีของตะวันตกเข้ามาแกะกล่องใช้

การรับเอาเทคโนโลยีตะวันตกแบบนี้ยังไม่ถึงขั้นทำให้คนไทยต้องรับเอาภาษาอังกฤษเข้ามาอย่างปฏิเสธไม่ได้

ในขณะเดียวกัน เมืองไทยก็พยายามขายภาพว่าเป็นประเทศที่เหมาะสมมากสำหรับการท่องเที่ยว คนไทยที่อยากทำมาหากินกับการท่องเที่ยวจึงต้องเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นญี่ปุ่น จีน ฝรั่งเศส มาจนถึงอังกฤษ นี่คือการกระตุ้นให้เกิดการเรียนภาษาอังกฤษระดับชาวบ้านที่ได้ผลเกินคาด

เช่นเดียวกับการส่งออกแรงงานไทยไปต่างประเทศที่หลายแห่งมีระบบหัวหน้างานพูดภาษาอังกฤษ แรงงานไทยบางส่วนจึงต้องฝึกเรียนภาษาอังกฤษสำหรับใช้เพิ่มฐานะเงินเดือนของตัวเอง

คนไทยมองว่าตะวันตกคือดินแดนที่อุดมสมบูรณ์

ด้วยวิทยาการสมัยใหม่และศิลปะล้ำค่า ลูกหลานไทยจำนวนไม่น้อยจึงต้องมานั่งเรียนภาษาอังกฤษเพื่อที่จะให้ได้ชื่อว่าเป็นนักเรียนนอก

ถ้าเป็นนักเรียนนอกแบบลงทะเบียนเรียนจริง ๆ จัง ๆ จนจบประกาศนียบัตร หรือปริญญาไม่ได้ก็ขอให้ เป็นนักเรียนนอกประเภทเรียนภาษาอังกฤษซัมเมอร์คอร์ส ที่เมืองนอกก็ยังดี

ถึงแม้เมืองไทยมีภาษาไทยของตนเองที่คนทุกภาค ทุกจังหวัดอ่านออกได้ความหมายตรงกัน ถึงแม้จะมี สำเนียงการอ่านต่างกัน

แต่เมืองไทยก็มีหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษนิตยสาร รายสัปดาห์ รายเดือนภาษาอังกฤษ แถมยังมีนิตยสาร ชื่อภาษาอังกฤษแต่ข้างในเป็นภาษาไทยล้วน ๆ อีกมากมาย

ทุกวันนี้คนไทยกับภาษาอังกฤษจึงไม่ใช่เรื่องแปลก อีกต่อไป

การเปิดตัวด้วยยอดชายที่สูงลิบของเทปเรียนภาษาอังกฤษชุด English For You ในปี 2537 คือดัชนีบ่งชี้ชัดเจนว่าคนไทยสนใจเรียนภาษาอังกฤษมากมายขนาดไหน

จะว่าไปแล้วการเรียนภาษาอังกฤษในเมืองไทยก็ สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของผู้เรียนพอสมควรคือ เรียนมาเพื่อใช้ภาษาอังกฤษในเมืองไทย ซึ่ง ส่วนใหญ่เป็นการอ่านมากกว่าการเขียนหรือการพูด

เพราะคนไทยต้องการแค่เนื้อหาของข่าวสารหรือเทคโนโลยีตะวันตกจากการอ่านไม่ใช่การโต้ตอบกันด้วยการเขียน หรือการพูด

จะมีก็แต่ในออฟฟิตที่มีฝรั่งร่วมทำงานอยู่ที่พอจะ ได้เห็นการเขียนหรือการพูดภาษาอังกฤษโดยคนไทย แต่เป็นที่น่าสนใจว่าออฟฟิตในลักษณะนั้นทวีจำนวนมาก

ขึ้นทุกที จนเดี๋ยวนี้อาชีพหลักของบัณฑิตใหม่อย่างคณะอักษรศาสตร์ก็คือเลขาคกรรมการผู้จัดการชาวต่างชาติ

นักบริหารยุคนี้พยายามปรับแนวทางการบริหารบริษัท หรือองค์การจากการบริหารด้วยระบบครอบครัวหรือระบบ สัมภักดิ์พวก มาเป็นการบริหารแบบเป็นชั้น ๆ ใน สไตลต์ตะวันตก วิธีการบริหารที่ว่ำน้นย่อมต้องการข้อมูล และระบบสื่อสารบางส่วนที่เป็นภาษาอังกฤษ

ในปัจจุบันภาษาอังกฤษจึงเข้ามามีบทบาทในเมือง ไทยตั้งแต่ฟรอนท์ออฟฟิตของโรงแรม ถึงสำนักงานบน ดึกหรรุ ๆ ย่านสีลมจนถึงกลางป่าในเชียงใหม่ที่บรรดามัคคุเทศก์พื้นเมืองกำลังต้อนรับฝรั่งไปเที่ยวจิ้งเกิ้ลทัวร์อย่าง สนุกสนาน

ภาษาอังกฤษไม่ใช่ของแปลกในเมืองไทยอีกต่อไป จะมีก็แต่การสอนภาษาอังกฤษในเมืองไทยเท่านั้น ที่แปลกประหลาดกว่าใครในโลก

จะเป็นการเรียนภาษาอังกฤษแบบเร่งรัดแบบที่คน ต่างชาติต้องเรียนเพื่อเอาตัวรอดในประเทศที่พูดภาษาอังกฤษก็ไม่ใช้

จะเป็นการเรียนภาษาอังกฤษแบบปูพื้นฐานทุก อย่างตั้งแต่อ่าน พูด จนถึงเขียนแบบในประเทศที่ใช้ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการก็ไม่เชิง

เพราะเหตุนี้กรรมังที่ทำให้คนไทยไม่ว่าจะผ่านการ เรียนภาษาอังกฤษจากสำนักไหนก็ตาม เวลาไปเรียนต่อ ที่เมืองนอก ไปประชุมที่เมืองนอก ไปติดต่อธุรกิจเมืองนอก หรือไปเที่ยวเมืองนอก เวลาพูดภาษาอังกฤษออกมาคนข้าง ๆ จะรู้ได้เลยว่าเป็นคนไทย

เพราะการสอนภาษาอังกฤษแบบไทย ๆ สามารถ บันให้คนไทยพูดภาษาอังกฤษแบบไทย ๆ ได้ เฉพาะตัว ไม่เหมือนใครเลยจริง ๆ